

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“ – ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

КАТЕДРА “ОБЩЕСТВЕНОЗДРАВНИ НАУКИ”

ОСНОВИ НА УПРАВЛЕНИЕТО В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ“ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР“ ЗАДОЧНО ОБУЧЕНИЕ

ТАБЛИЦИ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ В СДО

Табл. № 1. Информация за структурните единици на дисциплината.

1. Информация за учебната дисциплина <p>Учебната дисциплина „Основи на управлението в здравеопазването“ е задължителна в учебния план за обучение на студенти от ФОЗ на МУ – Плевен, специалност „Управление на здравните грижи“, ОКС „Бакалавър“. Тя е профилираща дисциплина за завършващите професионалисти по здравни грижи. Предвидена е за изучаване в първи с хорариум 45 ч., от които 30 ч. лекции и 15 ч. практически упражнения и семинари. Обучението по основи на управлението в здравеопазването цели да формира компетенции на студентите в областта на основите на мениджмънта, да овладеят специфични знания и умения за планиране, организиране, развитие, контрол и оценка, което ще им даде възможност за приложението им в управлението на здравните грижи. Чрез задълбочено изучаване на теоретичните постановки, обучаваните усъвършенстват своите умения за работа в екип, за идентифициране и решаване на проблеми в областта на основите на управление, за ефективно управление на ресурсите в организацията, имащи отношение към подобряване ефективността на организацията.</p> <p>Учебната дисциплина е осигурена с подробни презентации за всяка отделна лекция и тезиси за практическите занятия. Разработена е и тестова система за контрол на придобитите от обучаемите знания, в която са включени над 100 тестови въпроси с множествени отговори, които се предлагат на семестриалния изпит.</p>
2. Преподавателски екип <ol style="list-style-type: none">1. Доц. Макрета Тодорова Драганова, д.м.2. Ас. Милена Колева Сълева
3. Учебна програма <p>Учебната програма по дисциплината „Основи на управлението в здравеопазването“ е разработена от преподавателския екип. Курсът включва дванадесет лекции, от които шест двучасови и шест тричасови лекции, както и 15 практически занятия. Спазени са процедурите за този вид учебен документ, заложен в Системата за поддържане на качеството на обучение. Структурата на програмата е обсъдена на заседание на катедрения съвет на катедра „Общественоздравни науки“ и утвърдена от Факултетния съвет на Факултет „Обществено здраве“. В учебната програма са посочени тематичния план на лекциите и упражненията и тяхното подробно съдържание под формата на тезиси. Учебното съдържание на програмата е актуализирано за учебната 2020-2021 г. Програмата влиза в сила след утвърждаване от Декана на Факултет „Обществено здраве“.</p> <p> Съдържание на учебната програма.....(Файл Uprogr_UZG_bac.pdf)</p>
4. Лекционен курс <p>Лекционният курс е предназначен за студенти от специалност „Управление на здравните грижи“ и образователно-квалификационна степен „бакалавър“. Курсът включва лекционен материал, за който се предлагат подробни презентации по всяка тематична единица, както и тезиси/презентации на съответните практически упражнения и семинари.</p>
5. Допълнителни материали

Препоръчвана литература

В тази секция по-долу се представя литературата, необходима за подготовка по учебната дисциплина. За успешна подготовка за изпитните процедури е достатъчна основната литература, но за задълбочаване на познанията по учебния материал е нужно да се използват и допълнителни източници по разглежданата тематика. Препоръчаната основна и допълнителна литература са посочени във връзката по-долу.

 [Основна и допълнителна литература.....\(Файл literatura.pdf\)](#)

6. Практически упражнения и разработване на курсов здравен проект

За изпълнение на целите на учебната програма, освен лекционния курс са предвидени също учебно практически занятия и семинари, които способстват за придобиване на практически умения. По време на практическите занятия на обучаваните се предоставя възможност за изпълнение на индивидуални и групови учебни задачи, решаване на казуси, обсъждане и дискусия по актуални проблеми на здравните грижи. По някои теми от учебното съдържание е предвидено и писмено изпълнение на конкретни задачи.

Тезисите на отделните практически упражнения са поместени във връзките по-долу:

 [Практическо упражнение № 1 \(Файл Upr № 1.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение № 2\(Файл Upr № 2.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение № 3 \(Файл Upr № 3.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение № 4 \(Файл Upr № 4.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение № 5 \(Файл Upr № 5.pdf\)](#)

7. Конспект за изпита

За финализиране на подготовката по учебната дисциплина и полагането на семестриален изпит е разработен конспект. В конспекта са включени въпроси, които задължително присъстват в някакъв обем в презентациите към лекционния и в печатното издание на учебника по „Управление на здравните грижи“. Препоръчително е студентите да разширяват своята подготовка и чрез ползване на допълнителна литература.

 [Конспект за семестриален изпит... \(Файл konspekt.pdf\)](#)

8. Тестове по учебната дисциплина

Тестовите за контрол на знанията са елемент, чрез който се проверява подготовката на обучаемите след преминаване на пълния курс по учебната дисциплина.

Семестриалният изпит е писмен, провежда се по време на изпитната сесия, определена за четвърти семестър и се решава в компютърна зала. В него са включени 30 въпроси, генерирани от база данни с повече от 100 въпроса. Резултатът от компютърния тест формира 100 % от крайната изпитна оценка по дисциплината.

9. Общи бележки и препоръки

Във връзката към тази секция се съдържат указания към студентите за начина на подготовка по учебната дисциплина. Желателно е всеки един от тях да прочете направените от преподавателите бележки и препоръки. Подробности, свързани с бележките и препоръките за подготовка са поместени във връзката по-долу:

 [Общи бележки и препоръки... \(Файл belegki.pdf\)](#)

10. Форум по дисциплината

Форумът по дисциплината е мястото в Системата за дистанционно обучение, където може да се поместят мненията, въпросите и препоръките по начина на поднасяне на учебния материал, неговото съдържание и актуалност. Форумът е достъпен за всички обучаеми, които желаят да го използват. Информацията в него следва да бъде кратка и ясна при стриктно спазване изискванията на академичната етика и добрия тон. Преподавателите ще отчетат Вашите мнения и препоръки по учебната дисциплина и подготовката по нея. Благодарим Ви за разбирането.

За връзка със студентите преподавателите ще използват и Информационната система на МУ – Плевен, когато се изпращат съобщения, касаещи цялата група.

11. Консултации

Консултациите по учебната дисциплина са присъствени и не присъствени. Присъствените консултации са препоръчителни и се провеждат в обучаващата катедра на МУ – Плевен по график, оповестен от преподавателите. На тези консултации се разясняват условията за подготовка по учебната дисциплина. За не присъствените консултации може да се използва форума по дисциплината и електронната поща за връзка с преподавателите.

**Табл. 2. Информация за съдържанието на лекциите и учебните единици към нея.
Тематичен план на лекциите по „Основи на управлението в здравеопазването“.**

<p>Лекция № 1: Организацията като система. Вътрешна и външна среда на организацията.</p> <p>Дефинират се основни понятия като система, организация и техните основни характеристики. Анализира се връзката между мениджмънта и организацията с нейните специфики. Разглеждат се различни видове организации и се дискутират организациите в здравеопазването. Разглеждат се основните фактори, влияещи на организацията. Дават се примери за различните видове преки и косвени фактори. Акцентира се на значимостта на идентичността на всяка организация. Анализира се същността на мисията, стратегията, структурата на организацията. Определят се видовете ресурси за дадена организация. Значимостта на конкурентоспособността на организацията в условията на икономическа криза. Същност на SWOT – анализа и възможностите му за приложение. Мисия, философия и цели на здравната организация. Политики, процедури и правила като елементи на стратегическото и оперативното планиране</p> <p> Презентация към лекция № 1.....(приложен файл Lec №1.pdf)</p>
<p>Лекция № 2: Основни понятия в областта на мениджмънта. Управленски процес.</p> <p>Дискутират се понятията управление, мениджмънт, видове управление, функции на управлението и нива на мениджмънта. Търси се връзката между нивата на мениджмънт и мениджърските умения. Развитието на мениджмънта като практика и като наука. Дефинирани са етапите на управленския процес.</p> <p> Презентация към лекция № 2(приложен файл Lec № 2.pdf)</p>
<p>Лекция № 3: Историческо развитие на мениджмънта. Класическа школа.</p> <p>Разглежда се произхода на мениджмънта и периодизацията в неговото развитие. Анализира се донаучния период в еволюцията на мениджмънта с представител Робърт Оуен. Представя се класическата школа на мениджмънта с нейните елементи – научен, административен и бюрократичен мениджмънт със съответните представители.</p> <p> Презентация към лекция № 3.....(приложен файл Lec № 3.pdf)</p>
<p>Лекция № 4: Историческо развитие на мениджмънта. Поведенчески теории.</p> <p>Дискутират се предпоставките за развитие на бихейвиористката школа в мениджмънта. Представя се сравнителен анализ между класическата школа и поведенческата. Разглеждат се школата на човешките отношения с представители Мери Фолет и Елтън Мейо, организационното поведение и теориите „X“ и „Y“ на МакГрегър. В заключение се прави сравнителна оценка на трите подхода на управление.</p> <p> Презентация към лекция № 4.....(приложен файл Lec № 4.pdf)</p>
<p>Лекция № 5: Историческо развитие на мениджмънта. Свременни теории.</p> <p>В пета лекция се обсъждат основните моменти на Количествената управленска теория, Теория на системите, Ситуационна теория, Теория „Z“. Прави се сравнителен анализ на класическата, поведенческата и количествената теории. Разглежда се системната теория/подход в мениджмънта, както и ситуационната/вероятностна теории. Внимание се отделя и на теория „Z“, както и приложението и в Япония.</p> <p> Презентация към лекция № 5.....(приложен файл Lec № 5.pdf)</p>
<p>Лекция № 6: Управленски решения – същност, процес, видове управленски решения.</p> <p>Определя се същността на управленските решения и тяхната значимост. Анализират се видовете управленски решения съобразно различни критерии. Разглеждат се етапите в процеса на вземане на решение. Разисква се същността на прилаганите методи за вземане на решение.</p> <p> Презентация към лекция № 6.(приложен файл Lec № 6.pdf)</p>

Лекция 7: Планиране. Роля на целеполагането в мениджмънта.

В седма лекция същността на планирането, значението на планирането, елементите на планирането, поставяне на целите и определяне на приоритетите, разположение на целите във времето, като се разяснява SMART-модел при целеполагането. Характеристики на планирането като динамичен организационен процес. Процесът на стратегическо планиране. Йерархия на планирането. Акцентира се на разликата между планирането като процес и плана като писмена форма на планиране.

 Презентация към лекция № 7.(приложен файл Лес № 7.pdf)

Лекция 8: Организиране – видове организационни структури

Разглежда се организирането като една от най-сложните функции в мениджмънта. Разграничават се понятията организиране и делегиране. Разглеждат се видовете пълномощия за делегирането на задачи. Представят се характеристики на организационните структури, предимства и недостатъци.

 Презентация към лекция № 8.(приложен файл Лес № 8.pdf)

Лекция 9: Ръководство на хората в организацията. Мотивация.

Определя се какво представлява мотивацията. Обсъжда се значимостта на мотивацията в управленския процес. Представят се съдържателни и процесуални теории, свързани с мотивацията, механизмите на вътрешна и външна мотивация. Дискутират се възможностите, методи и средства за повишаване на мотивацията сред персонала.

 Презентация към лекция № 9.....(приложен файл Лес № 9.pdf)

Лекция 10: Контролиране – същност, функции, методи и средства за контрол.

Темата обхваща ключови аспекти на концепцията „контрол“. Дефинира се понятието „контрол“ и значимостта му за оптимизиране на организацията. Разглежда се контрола като постоянен процес в управлението, а не като еднократен акт, както и неговите функции. Разгледани са системи за контрол, видове контрол и ефективни методи и средства за контрол, като се акцентира на професионалните компетенции на ръководителя при осъществяването му.

 Презентация към лекция № 10.....(приложен файл Лес № 10.pdf)

Лекция 11: Социална отговорност и емоционална интелигентност в мениджмънта.

В лекцията се дискутира същността на комуникационния процес и изключителната му значимост в мениджмънта, както и елементите на процеса. Търси се връзката между нивото на мениджмънт и вида на необходимата информация като се определят и източниците на информация. Ефективна и неефективна комуникация. Акцентира се на значимостта на социалната отговорност и емоционалната интелигентност за ефективна комуникация.

 Презентация към лекция № 11.....(приложен файл Лес № 11.pdf)

Лекция 12: Мениджърският процес в здравеопазването.

В лекцията се разграничават понятията здравна политика, здравна стратегия и здравен мениджмънт. Обсъждат се характеристиките на моделите здравни системи. Акцентира се на интегративния характер на здравния мениджмънт, спецификата му и трудностите. Дискутира се здравния мениджмънт като основен фактор при реализиране на реформи и промени.

 Презентация към лекция № 12.....(приложен файл Лес № 12.pdf)

Табл. 3. Скала за оценяване на тестовете по дисциплината

Ниво на успеваемост	Оценка
95 - 100 %	6.00
89 - 94 %	5.50
83 – 88 %	5.00
77 - 82 %	4.50
72 - 76 %	4.00
65 - 71 %	3.50
60 - 64 %	3.00
0 - 59 %	2.00

септември, 2020

Изготвил

Доц. Макрета Драганова, д.м.